

הבימה
התיאטרון הלאומי

תינוקות לילה

תיאטרון חיפה - האולם הגדול המחזה החדש של א.ב. יהושע על אימוץ

נעליים גבריות ותחרה ורודה

השחורות מעורר אסוציאציה בלתי נמנעת לשואה. בשני הרברים, ננעי ליים ובגולגלות, יש תחושה קשה של חידלון וקטסטרופה.

פונדיק לא חשבה על היבט זה. לדעתה, במקומות שונים יראו את המיצב בצורות שונות. לגביה הער סוק "כמוות" הוא "עיסוק" בלעית המעסיקה את כולם. "בעיני החיים הם דבר כואב מאוד. המוות הוא חלק מהסכיופריה של החיים. לפי עמים אנחנו משתוקקים להרוג את מי שאנחנו אוהבים. העבודה עוסקת בתשוקות שנחשבות לטאבו חברתי, ואף על פי כן הן נמצאות בכלנו". פונדיק שייכת לקבוצה גדולה של אמנים אמריקאים, שהתמיכה של המדינה בעבודתם שנויה במחלוקת, מסיבות מוסריות כניכול. השמרנים בממשל נענו לתביעה למנוע מאמנות "מחללת קודש" ו"הומוסקסואלית" הצגה ותמיכה, ודרשו מן "הוועדה הלאומית לתמיכה באמנויות" שלא להורים כספים לאמנות הפוגעת במוסר הציבורי. שערורייה גדולה חוללה סגירת תערוכה רטרופקטיווית לזכר הצלם רוברט מיפלטורפ במ כון לאמנות בת זמננו בפילדלפיה לפני כשלוש שנים.

פונדיק, שהציגה בתערוכות קבוצתיות שלא זכו לתמיכת "הוועד" דה הלאומית לתמיכה באמנויות, סבורה ש"האמנות נעשתה שיער לעזאזל. הנשיא בוש היה צריך קבר צה שיוכל לתקוף, כי המדינה במצב כלכלי-חברתי קשה והאויב המי סורתי, בריה"מ, כבר לא אויב." נשי לוש השנים האחרונות רק הורע המצב. אנני-אימלרה רדיס, היושבת ראש החרשה של הוועדה, הודיעה שלא תתמוך באמנות "לא נוחה ומטרידה". לתערוכה ששמה "פוליטיקה גופנית", בהשתתפות פונדיק, רוברט גובר, קיקי סמית ואחרים, שתוצג בדצמבר במרכז ליסט לאמנויות חוותיות בשיקגו, הוכטח סיוע של 10,000 דולר להפקת הקטלוג, אך הוא בוטל לאחר שהתערוכה הוגדרה כ"מטרידה" בשל עיסוקה בגוף ובמיניות.

"ורוד וחום". אסוציאציות בלתי נמנעות לשואה

מאת סמדר שפי

"ורוד וחום", מיצב של רונה פונדיק, מוצג מאתמול במוזיאון ישראל. פונדיק, אמנית אמריקאית, יצרה מיצב שעוסק בטשטוש סטריאוטיפים מיניים ובמוות. המיצב - מסודר - בשני חדרים. בחדר אחד משתלשלים מן התקרה גופים מאורכים, מעין רגליים עטוף פות תחרה ורודה ונעולות נעליים גבריות חומות. הרגליים קשורות לוויים בתקרה בסרטי סאטן ורודים וארוכים, המשתלשלים מהם עד הרצפה. בקצה החדר מסודרים זוגות נעליים סביב קורת עץ עבה, וזוג נעליים נוסף מונח על הכרית שעליה.

בחדר השני מונחות בפניה "רגליים" מקופלות, וביניהן תחרים בים בקבוקי תינוקות. בפניה הנגי דית של החדר עומדת ערימת צורות עגולות, רמיויות גולגלות, שהפרט המובהק בהן הוא מערכות שיניים פעורות. אם בחדר הראשון נוצרת תחושה של מזורות, הרי בחדר השני יש תחושה קשה של אי נוחות, ואפילו פחד.

פונדיק מתייחסת למיצב "כמו לתיאטרון". השימוש במעין גפיים חוזר בשנים האחרונות בעבודותיה משום שהיא מעדיפה, לדבריה, "לרמוז לגוף האנושי בלי לתת לו קונקרטיזציה".

עניין הניגוד בין הגברי לנשי ברור מאוד, כמעט לעוס מדי. הסרטים הוורודים, כמו סרטי נעלי בלט, והנעליים החצאיות החומות לא מותירים מקום לתהיות על מש מעות העבודה. ובכל זאת אומרת פונדיק שניסתה ליצור דימויים מרומזים, שישאירו לצופה חופש לפרשם כרצונו.

עצם העיסוק בניגוד קשור לעני סוק ב"אחר", האופנתי היום באמנות האמריקאית. "אני עוסקת כשימוש החברתי בסמלים, כמו התחרה הוורודה, ובמה שאנו חושבים כשאנו משתמשים בהם. כר לנו מתעניינים באחר, כאיך זה להיות בן המין השני, או בן לתרבות

יוצקת בעצמי את הגולגלות.

הנעליים מסמנות אדם, תפקיד שמילאו פעמים רבות בתולדות האמנות. ון גוך צייר סדרה של נעליים ריקות, וגם אמנים בני זמננו, כמו אנדי וורהול וג'ון וסלמן, הושתמשו בדימוי הנעל.

דומה שלישראלים, מראה הנעי ליים הריקות וערימת הגולגלות

אחרת".

פונדיק תפרה את העבודה שלה בעצמה, כמו אמניות פמיניסטיות בשנות ה-70, כגון רות שפירו ואלן סמית. "אני אישה ואני מקווה שזה מתבטא בעבודתי, למרות שלא ראיתי בתפירה דבר נשי מובהק. אני מעדיפה להתייחס לתוצר הסופי ופחות לדרך. אני הרי גם